

[Kjær Rasmussen.]

store fremskridt, lægekunsten har gjort i de sidste årtier.

I 1968 var samfundets udgifter i omtrentlige tal til apotekerverer 550 mill. kr., hvoraf 400 mill. kr. var udskrevet på recept. Det svarer til ca. 0,6 pct. af bruttonationalproduktet eller ca. 1 pct. af privatkonsumet. Der ekspederedes 30 millioner recepter med en gennemsnitspris på 14 kr. 68 pct. af de udstedte recepter udgjordes af medicinske specialiteter, og beregnet som en prismæssig andel udgør de 82 pct. af det samlede beløb for receptordinerede lægemidler.

De medicinske specialiteter er derfor den afgørende lægemiddelgruppe, og denne gruppe ligger helt i hænderne på medicinalindustrien; apotekerne har intet med disse at gøre, bortset fra altså at de udleverer dem mod en given avance.

I almindelighed refunderer det offentlige gennem sygekasserne og statens medicinaltilskud 75 pct. af apotekerprisen. Dette svarer til en årlig udgift på 400 mill. kr., som jeg nævnte det før, hvortil så må lægges udgifterne til hospitalernes og institutionernes medicin, som betales fuldt ud af det offentlige. Det kan derfor anslås, at op imod 1 milliard kr. hvert eneste år overføres til medicinalindustrien fra de offentlige kasser, og dette uden at offentlighedens repræsentanter har en redelig mulighed for at kontrollere priserne, for disse fastsættes ensidigt af medicinalindustrien. Den danske medicinalindustri er forholdsvis ung, men den er allerede en af samfundets mest profitable. Der er mange medicinalindustriforetagender, og de ligger i en indbyrdes gold og skadelig kamp om overlevelse. Denne kamp firmaerne imellem medfører, at de enkelte lægemidler udbydes under et virvar af forskellige navne og former. De enkelte firmaer driver en til grænserne gående fordrejet reklame, hvor lige-gyldige forskelle pustes op, og hvor reelle forskelle bevidst tilsløres, hvor det findes hensigtsmæssigt af hensyn til afsætningen. Herved spredes en stigende forvirring blandt såvel læger som sygeplejersker og patienter. En fuldstændig meningsløs og farlig forvirring, som kun er begrundet i medicinalfirmaernes indbyrdes konkurrence.

VS' målsætning på medicinalvareområdet er offentlig produktion, offentlig produktudvikling, offentlig distribution og endelig som

sidste punkt fri medicin. Derfor må man umiddelbart forlange en sammenslutning af alle medicinproducerende industrier i et enkelt selskab med fælles ledelse og fælles regnskab. Dette selskab bør gives koncession på medicin fremstilling og på medicinimport, ikke til forglemme, og samtidig forpligtelse til at afsætte en bestemt del af omsætningen til forskning, til udvikling af nye produkter og til kontrolundersøgelser af produkternes bivirkninger.

Det er skandaløst, at den danske medicinalindustri med sine enorme fortjenester og med sin milliardomsætning kun præsterer ét videnskabeligt arbejde på disputatsniveau med års mellemrum, mens det offentligt ejede statens seruminstitut hvert år præsterer 2-3 videnskabelige arbejder på disputatsniveau og har gjort dette i mange år på trods af, at seruminstitutets årsomsætning kun beløber sig til en ussel brøkdel af den private medicinalindustri's årsoverskud.

Vi har forstået forslagsstillerne derhen, at de gerne ville lægge op til en bredere debat om disse problemer, og vi kan da fuldstændig dele ønsket om, at en sådan debat virkelig kommer i gang ude omkring. Det er på tide, at det offentlige får hånd i hanke med lægemidlerne lige fra forskningsstadium og til distributionsstadium. Vi er overbevist om, at det offentlige ville kunne spare adskillige snese millioner kroner årligt, dersom den private profitinteresse blev koblet ud, og dersom forskningen, produktionen og distributionen herefter blev koordineret i et offentligt ejet selskab. Og endelig: under en sådan ordning vil vort forslag om fri medicin ikke være spor utopisk eller uigennemførligt. Det er det vel nok nu, fordi de private medicinselskaber konkurrerer vildt og inderligt, hvilket så igen medfører et enormt ressourcspild, som det offentlige er med til at betale over priserne, og fordi de private selskaber beregner sig høje avancer, som også må betales af det offentlige plus altså forbrugerne.

Til slut en bemærkning om narkotika-problemet i forbindelse med alt dette her. Når jeg nævner narkotika-problemet, skal det her siges, at jeg ikke tænker på de narkomaner, man snakker vældig meget om, nemlig den lille gruppe unge mennesker. Nej, jeg tænker på den store gruppe af anonyme